

ЖИТОМИРСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОСНОВИ ТЕПЛОТЕХНІКИ І ГІДРАВЛІКИ

Галузь знань	20 «Аграрні науки та продовольство»	
Спеціальність	208 «Агроінженерія»	
Освітньо-професійний ступінь	Молодший бакалавр	
Викладач	Гнатюк Олена Федорівна	
	Посада	Викладач I категорії відділення «Будівництво та цивільна інженерія»
	Науковий ступінь	-
	Вчене звання	-
	Контактний тел.:	+380987914967
	E-mail	alenagnatyuk1@gmail.com
	Робоче місце	Ауд. 32
Статус дисципліни	Вибірковий компонент ОПП циклу загальної підготовки ВВЗЗП. 3.	
Час та місце проведення	2 семестр; відповідно до розкладу	
Кількість кредитів	3 кредити, 90 год	
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Залік	
Сторінка дисципліни в Інтернеті	Житомирський агротехнічний коледж - Освітній портал (zhatk.zt.ua)	

Пререквізити навчальної дисципліни: знання фізичних законів, механічні теплообмінні процеси, тощо.

Постреквізити: викладання дисциплін – «Трактори і автомобілі», «Паливо-мастильні та інші експлуатаційні матеріали», «Сільськогосподарські машини» тощо.

Характеристика дисципліни

Призначення навчальної дисципліни: «Основи теплотехніки і гідравліки» є дисципліною загально професійної підготовки та направлена на вивчення та дослідження законів руху, робочих процесів та взаємозв'язок у експлуатаційних властивостей засобів з їх технічними характеристиками та конструктивними параметрами.

Метою викладання навчальної дисципліни “ Основи теплотехніки і гідравліки” є надання здобувачам освіти теоретичних основ технічної термодинаміки та теорії теплообміну, будови, принципу роботи і основних технічних характеристик теплових двигунів, компресорів, холодильних

установок, насосів, циклів паросилових установок, процесів витікання і дроселювання газів і пари, законів гідростатики і гідродинаміки.

Задачі курсу - відповідно до освітньої програми підготовки молодших бакалаврів агроінженерії здобувачі освіти повинні:

знати: основи технічної термодинаміки і теплопередачі, загальну будову теплотехнічного обладнання та установок, їх основні виробничі та економічні характеристики, способи і методи економії тепла з використанням в агропромисловому виробництві нетрадиційних видів енергії, основи гідравліки.

вміти: користуватися діаграмами $hs(is)$ та $hd(id)$, розв'язувати практичні задачі, які пов'язані з визначенням кількості теплоти, переданої через плоскі і циліндричні стінки, проводити розрахунок теплообмінних апаратів, проводити гідравлічний розрахунок трубопроводів і обладнання, зводити значення фізичних величин до одиниць системи СІ.

Навчальна дисципліна направлена на досягнення компетентностей Освітньої програми:

ЗК.6 Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. Здатність бути критичним і самокритичним;

ЗК.7 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність працювати в команді виявляти, ставити та вирішувати проблеми та приймати обґрунтовані рішення;

ЗК.8 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

ФК.1 Здатність застосовувати у фаховій діяльності знання будови і технічних характеристик, будови робочих процесів машин і обладнання для проектування та реалізації технологічних процесів виробництва;

ФК.2 Здатність організовувати механізовані технологічні процеси виробництва, використовуючи основи природничих наук;

ФК.3 Здатність до застосування загальнотехнічних знань для опанування, вирішення, планування технічних завдань.

Навчальна дисципліна направлена на забезпечення результатів навчання:

ПРН3. Демонструвати повагу до етичних принципів, своєю поведінкою впроваджувати етичні норми взаємовідносин в колективі, які сприяють досягненню виробничої мети. Проявляти самостійність і відповідальність у роботі. Вміння працювати в колективі;

ПРН15. Розуміти принцип дії машин та систем, теплові режими машин та обладнання аграрного виробництва. Визначати параметри режимів роботи гідравлічних систем сільськогосподарського призначення.

План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форма вивчення та кількість годин	Завдання до самостійної роботи студента (СРС)
1.	Вступ до курсу. Зміст і завдання навчальної дисципліни «Основи теплотехніки і гідравліки», порядок вивчення, зв'язок з іншими дисциплінами. Основи гідростатики	Лекція (2 год), СРС (6 год)	Основні визначення гідродинаміки. Поняття про живий переріз, середню і дійсну швидкість, витрату рідини. Змочений периметр і гідравлічний радіус.
2.	Основи гідродинаміки, Гідравлічний розрахунок трубопроводів, Місцеві втрати напору, насоси	Лекція (2 год), СРС (4 год)	Основні параметри і характеристики компресорів і вентиляторів. Характеристики насосів. Основні параметри насосів і вентиляторів.
3.	Основи теорії теплообміну. Способи передачі теплоти: теплопровідність, конвекція і випромінювання. Теплопровідність. Температурне поле. Температурний градієнт.	Лекція (4 год), СРС (6 год)	Густина теплового потоку при теплопровідності. Закон Фур'є. Коефіцієнт теплопровідності та його значення для різних технічних матеріалів. Теплопровідність плоскої та циліндричної стінки.
4.	Закон Ньютона - Ріхмана. Коефіцієнт тепловіддачі. Тепловіддача при вільному і вимушеному русі рідини, за різних умов обтікання тіл. Густина теплового потоку при конвективному теплообміні.	Лекція (2 год), Практичне заняття(4год) СРС (6 год)	Закон Ньютона - Ріхмана. Коефіцієнт тепловіддачі. Тепловіддача при вільному і вимушеному русі рідини, за різних умов обтікання тіл. Густина теплового потоку при конвективному теплообміні.
5.	Теплопередача через плоску одношарову і багатошарову стінки. Коефіцієнт теплопередачі і термічний опір теплопередачі. Методи інтенсифікації теплопередачі.	Лекція (2 год), Практичне заняття (4 год) СРС (6 год)	Поняття про абсолютно чорне, абсолютно біле і сіре тіла. Закон Стефана - Больцмана для

	Теплопередача через циліндричну стінку. Теплова ізоляція.		абсолютно чорного і сірого тіл; ступінь чорноти тіла. Вплив випромінювання газів на теплообмін. Густина теплового потоку під час променевого теплообміну. Взаємне опромінення тіл. Екрани. Рівняння теплопередачі і теплового балансу теплоносіїв. Середній температурний напір.
6.	Класифікація теплообмінних апаратів. Порівняння прямоточних і проти точних схем руху теплоносіїв. Рівняння теплопередачі і теплового балансу теплоносіїв. Середній температурний напір.	Лекція (4 год), Лабораторне заняття (4 год) СРС (6 год)	Класифікація теплообмінних апаратів. Порівняння прямоточних і проти точних схем руху теплоносіїв. Основи розрахунку теплообмінних апаратів. Рівняння теплопередачі і теплового балансу теплоносіїв. Середній температурний напір.
7.	Паливо і його характеристика. Процес горіння палива і способи спалювання. Котельні установки. Котли і теплогенератори.	Лекція (4 год), Практичне заняття (4 год) СРС (4 год)	Цикл з підведенням теплоти при сталому об'ємі і сталому тиску. Термічні ККД циклів Відмінність дійсних циклів від ідеальних.
8.	Енергозбереження в сільському господарстві	Лекція (2 год), Практичне заняття (2 год) СРС (4 год)	Загальні поняття про холодильну установку. Класифікація холодильних роботи Схема абсорбційної холодильної установки.
9.	Опалення і гаряче водопостачання житлових і виробничих приміщень	Лекція (2 год), Практичне заняття (2 год) СРС (4 год)	Використання теплонасосних установок. Охорона навколишнього природного середовища. Сушіння

			сільськогосподарської продукції.

Література:

Основна

1. Драганов Б. Теплотехніка. Київ. Фірма Інкос, 2005. 400с.
2. Исаев С., Миронов Б., Никитин В. Основы термодинамики, газовой динамики и теплопередачи. Москва, 1968. 275с.
3. Драганов Б., Міщенко А., Борхаленко Ю. Основы теплотехники і гідравліки. Київ. Аграрна освіта, 2011. 495с.
4. Єгорушкін В., Колб В., Цеплович Б. Основы теплотехники і теплопостачання сільськогосподарських підприємств. Москва. Колос, 1972. 380с.

Додаткова

1. Дідур В., Стручаєв М. Теплотехніка, теплопостачання і використання теплоти в сільському господарстві. Київ. Аграрна освіта, 2008. 246с.
2. Черняк О. Основы теплотехники і гідравліки. Москва. Вища школа, 1974. 320с.
3. Драганов Б., Буляндра О., Міщенко А. Теплоенергетичні установки і системи в сільському господарстві. Київ. Урожай, 1995. 260с.

Інформаційні ресурси

1. <https://zhatk.zt.ua>

Контроль знань. Планується проведення поточного контролю під час аудиторних занять, контроль якості виконання СРС; рубіжного контролю у формі захисту лабораторних (практичних) робіт; підсумкова атестація у формі письмового іспиту.

Поточний контроль - 20%

Контроль СРС - 20%

Захист ЛР та ПР - 30%

Поточний і рубіжні контролю не менше 60%. Підсумковий контроль не менше- 30%.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Обов'язкове відвідування занять, активна участь в обговоренні питань, попередню підготовку до лекцій і практичних занять. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності.